

Recenzja książki ks. Tadeusza Zadykowicza, pt. *Zasady dobrej turystyki*, Lublin, Wydawnictwo KUL, Lublin 2019, ss. 172.

Teologia moralna zajmuje się normatywną oceną różnorodnych obszarów działalności człowieka. Przy formułowaniu zasad moralnego postępowania odwołuje się do objawienia. Współcześnie chętnie sięga też do założeń etyki personalistycznej. Turystyką – jako przedmiotem badań teologicznomoralnych – interesuje się od stosunkowo niedawna.

Głównym celem recenzowanej monografii naukowej jest sformułowanie zasad moralnie dobrej turystyki. Autor stawia sobie zadanie badawcze polegające najpierw na rozeznaniu, a następnie zaproponowaniu określonej moralności w turystyce, czyli systemu norm, na podstawie których można ocenić działania człowieka w tej dziedzinie działania ludzkiego jako moralnie dobre bądź moralnie złe.

Chcąc tego dokonać w sposób kompetentny, ks. Zadykowicz szczegółowo identyfikuje i określa złożoność relacji zachodzących w turystyce, które domagają się refleksji teologicznomoralnej. Pomocna w tym kontekście jest także analiza ontologiczna i aksjologiczna turystyki. Do istotnych walorów pracy należy jednak przede wszystkim zbudowanie koncepcji poprawnej etycznie turystyki na podstawie integralnej i personalistycznej wizji człowieka jako podmiotu działania moralnego, a także przy uwzględnieniu biblijno-teologicznych przesłanek, co pozwala odczytać nie tylko ludzki (filozoficzny), ale i boski (teologiczny) zamysł aktywności turystycznej. Co więcej, Autor w swoich poszukiwaniach nie pomija współczesnych zjawisk zachodzących w turystyce, m.in. zmian w podejściu do celu uprawiania turystyki, co świadczy o uwzględnieniu przez niego innego, ważnego aspektu formalnego przy prowadzeniu badań teologicznomoralnych, jakim jest kategoria „znaków czasu” (podejście kairolologiczne). Jeszcze mocniej nadaje to recenzowanej pracy walor aktualności i ważności podjętej problematyki.

Oceniając całościowo merytoryczną wartość książki, należy stwierdzić, że dzięki przeprowadzonemu dyskursowi Profesor Zadykowicz udowadnia, iż spojrzenie na turystykę oczami teologa moralisty i jej ocena w kategoriach normatywnych stwarza szansę do nadania tej sferze ludzkiej aktywności wymiaru głębszego, bardziej humanistycznego, na miarę ludzkiej godności, adekwatnego do jego natury i chrześcijańskiego powołania. Ponadto zachęca nie tylko samych turystów, ale także inne osoby powiązane w różnoraki sposób ze złożoną działalnością turystyczną do kształtowania

w sobie postawy odpowiedzialności za podejmowane wybory oraz realizowane zadania zawodowe i społeczne.

Zaprezentowane w książce wyniki poszukiwań naukowych Autora stanowią wyraźny i pobudzający do refleksji wkład do rozważań nie tylko nad istotą oraz miejscem turystyki w życiu współczesnego człowieka, lecz także są cennym poradnikiem dla tych osób, które pragną w moralnie właściwy sposób korzystać z walorów turystyki. Z tych powodów, a także ze względu na wcześniej wskazane osiągnięcia szczegółowe, książka ks. Tadeusza Zadykowicza zasługuje na szeroką popularyzację w kręgu osób zainteresowanych „dobrą turystyką”. Polecam każdemu lekturę tej monografii również dlatego, że jest ona – w moim przekonaniu – znaczącym osiągnięciem naukowym, a zarazem skutecznym sposobem rozwijania katolickiej refleksji etycznej nad aktualnymi i ważnymi sferami ludzkiej aktywności. Co więcej, jest to myśl przedstawiona w przystępny sposób – również dla osób mniej zaznajomionych z językiem etycznym i teologicznym.

Adam Zadroga
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
Wydział Teologii